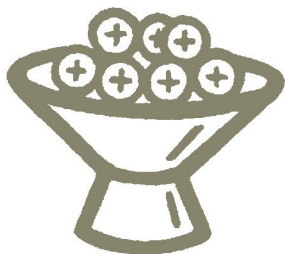

Mše svatá

pro začátečníky
i mírně pokročilé

Radek Tichý

Katecheze do kapsy

Radek Tichý

**Mše svatá
pro začátečníky
i mírně
pokročilé**

KARMELITÁNSKÉ
NAKLADATELSTVÍ

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Tichý, Radek, 1980-

Mše svatá pro začátečníky i mírně pokročilé / Radek Tichý.

-- Vydání druhé. -- V Praze : Karmelitánské nakladatelství,

2025. -- 81 stran. -- (Katecheze do kapsy ; svazek 16)

Vydalo Karmelitánské nakladatelství ve společnosti

KatMedia, s.r.o.. -- Obsahuje bibliografické odkazy

ISBN 978-80-7566-620-8 (brožováno)

* 272-549 * 27-53/-54 * 272-528 * 272-528.8 * 2-231 *

27-9“01/07“-284 * (0.062) * (0:82-84)

- mše

- liturgické obřady

- katolická liturgie

- římskokatolické bohoslužby

- biblické citáty

- patristické texty

- populárně-naučné publikace

- citáty

27-5 - Liturgie. Křesťanské umění a symbolika.

Duchovní život [5]

© KatMedia, s. r. o., Praha 2025

ISBN 978-80-7566-620-8

Proč vlastně mše? A proč tato knížka?

Nevím, zda přeskakujete předmluvy, úvody či nul-té kapitoly. Pokud ano, tak přeskočením této kapi-toly o nic nepřijdete. Zařadil jsem ji pro ty, které baví etymologie a definice.

Jeden kamarád z legrace říká nikoli „jdu na mši“, ale „jdu na meš“. Podezřívám ho, že tím myslí „jdu na m*a*s*h“. Nevím, zda je to proto, že chce být vtipný (on obvykle opravdu vtipný je!), nebo protože je slovo mše natolik nesrozumitelné, že svádí k tomu je komolit.

Kde se vlastně vzalo slovo mše? Samozřejmě, jedná se o překlad latinského *missa*. Jenže – co to znamená *missa*? Na to existuje více názorů. Podle jednoho se jedná o věci seslané z nebe na zem, podle jiného naše poslání Bohem (*mise*). Někdo říká, že byl tento pojem převzat z židovské oběti příjemné Bohu (*missah*) či dokonce pohanské oběti mrtvým (*mittere*). Nejpravděpodobnější původ názvu *missa* je ve slově, které znamená závěrečné propuštění lidu. Kdo byl někdy na mši v latině, možná si vzpomene, že poslední věta kněze či jáhna zní *Ite, missa est*. Protože součástí takového propuštění bylo vždycky požehnání, začalo se slovo *missa* používat obecně pro obřad, který Boží požehnání přináší. A tak se z něho postupně stalo slovo označující naši eucharistickou bohoslužbu.

Jiné názvy pro mši jsou lámání chleba či večeře Páně, které nacházíme již v Novém zákoně. Dále shromáždění (podobně jako církev), konání (Ježíš totiž řekl „to konejte“), nebo eucharistie (tj. díkůvzdání). Obecnější názvy, které zahrnují i jiné obřady, jsou bohoslužba a liturgie. Liturgie je z řeckých slov *laos* a *ergon*, která znamenají lid a dílo. Liturgie je tedy dílo lidu nebo dílo pro lid. Toto slovo má velmi blízko ke slovu boho-služba. Bůh totiž v liturgii „slouží“ svému lidu, který si shromáždil. Snižuje se k němu a dává mu spásu. A jeho lid jako odpověď slouží svému Bohu, chválí jej a prosí za celý svět.

Bůh prokázal největší službu svému lidu a člověk dal Bohu nejdokonalejší odpověď chvály v Ježíši Kristu, který je zároveň Bohem i člověkem. A protože je Ježíš živý, v liturgii pokračuje, co on konal zde na zemi. Nejdůležitějším při naší bohoslužbě není pan farář, ani kostelnice nebo varhaník (byť si to někdy někteří z nich myslí!). Nejdůležitější je Ježíš: on nás shromažďuje, on k nám mluví, on se obětuje, on nás sytí, on nás posílá do světa. O mši se oprávněně říká, že je to pramen a vrchol života církve. Ale k tomu se vrátíme až úplně na konci v poslední kapitole.

V této útlé knížce projdeme krok za krokem mši svatou tak, jak ji známe z běžných nedělí ve svých farnostech. Cílem je vysvětlit základní prvky, hledat, jak se mše svaté účastnit lépe, jak se při ní hlouběji setkat s Ježíšem a načerpat sílu

pro svůj život mimo kostel. Ke každé kapitolce je připojena krátká citace z Bible a delší citace z církevních otců. Jejich smyslem je naznačit, že mše svatá, i když se během staletí vyvíjí a pozměňuje, zůstává ve své podstatě stále ta samá jakožto jednání, které je věrné Ježíšovu slovu: „To konejte na mou památku.“

Slovo z Písma

Máme vynikajícího velekněze... je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držíme svého vyznání (Žid 4,14).

Moudrost církevních otců

To, co bylo na našem Spasiteli viditelné, to přešlo do liturgie církve (sv. Lev Veliký, 5. stol.).

1. Příprava na mši

Všichni to známe: Pokud má něco za něco stát, je třeba se na to připravit. Písemka ve škole, oslava narozenin, táborová hra, nebo třeba rande. Poznává se, kdo se přichystal a kdo ne. Před největšími církevními svátky nás církev zve k přípravě trvající dokonce několik týdnů. Naše prožití Vánoc či Velikonoc přímo úměrně odpovídá tomu, jak trávíme advent nebo postní dobu. Také na mši je nutné se připravit, aby z ní bylo možné načerpat veškeré její bohatství.

Nejvzdálenější přípravou je celý náš život. Častěji si zde budeme opakovat větu svatého Pavla: „Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: přinášejte sami sebe, jako oběť čistou, svatou a Bohu milou, to ať je vaše duchovní bohoslužba“ (Řím 12,1). Všechno, co děláme, může a má být službou Bohu. To je také základní předpoklad, abychom dobře prožili bohoslužbu v kostele. Pokud si celý týden na Boha nevzpomeneme, není divu, že nám mše příliš mnoho nedává.

Bližší příprava se odehrává v horizontu několika dní. Může jí být například četba biblických textů, které při bohoslužbě uslyšíme. Nemálo společenství nebo rodin například rozjímá, sdílí a modlí se nad čteními z následující neděle. Takto se člověk může připravit také s liturgickými texty – oracemi, prefací či antifonami. Když česky vyšel můj komentář ke vstupním modlitbám, jedna kamarádka mi

psala, že po jeho přečtení poprvé v životě při mši vnímala, co v této modlitbě kněz říká. Liturgické texty se mohou stát součástí naší osobní modlitby.

Bezprostřední příprava se odehrává těsně přede mší svatou. Když jsme v kostele dostatečně včas, máme možnost se usebrat. Být chvíli v tichu, vydechnout, předložit Bohu to, s čím do kostela přicházíme, a uvědomit si, jak velké věci pro nás při mši chystá. Sestra z jedné komunity mi vyprávěla, že když jde na modlitbu rovnou z práce, bzučí jí v hlavě tisíc myšlenek. Proto je ráda, že před ranní a večerní liturgií mají povinnou půl hodinu v tichu v kostele. Tolik času asi nemůže dát každý. Ale jak prožijeme chvíle bezprostředně přede mší, ovlivní, jak prožijeme celou mši. Kdysi byly povinnou součástí bohoslužby také modlitby přede mší, ještě dnes se některé z nich nacházejí v příloze v misále. Církev říká, že lepší než tyto modlitby je hodinka z breviáře nebo eucharistická adorace. Každý si musí najít, co vyhovuje jemu nejlépe. Ale dobře se připravit na mši má velký smysl!

Slovo z Písma

Dobře je mlčky čekat na Boží pomoc (Pláč 3,26).

Moudrost církevních otců

Někdo si stěžuje, že když přijde do kostela modlit se nebo když jde na mši svatou, ihned mu vyvstane

v mysli tisíc věcí, které ho odvádějí od Boha. Ale co dělá předtím v sakristii, než se odebere do kostela nebo ke mši, jak se připravuje, jakých prostředků použije k soustředění? A jestliže už jsi byl v kostele pozorný, jak můžeš být příště ještě pozornější a tvá služba Bohu milejší? Varuj se, jak můžeš, toho, co rozptyluje, zůstávej usebrán u Boha a vyhýbej se prázdným řečem (*sv. Karel Boromejský, 16. stol.*).